

خۆم بوم به پاشا یا خوا کردمی به پاشا!

نوسینی: نەنتۆنی پێخۆف

وه‌رگێڕانی: ته‌ها نه‌مین هه‌له‌دنی

هه‌بوو نه‌بوو پاشایه‌ک بوو، خۆینمژ وه‌ک هه‌موو پاشاکان، که‌له‌ وه‌شک وه‌ک هه‌موو مل هورپه‌کان، سادیس وه‌ک هه‌موو پێغه‌مبه‌رکان. وولاته‌که‌ی پر له‌ ئاژاوه‌و کوشتووپر. خه‌لکه‌ش برسیو ره‌جال.

بۆ ئه‌وه‌ی خه‌لکی سه‌رگه‌رمی بابه‌تیکی لاره‌کی بکا، تا بیر له‌ چاره‌نوسی خۆیان نه‌که‌نه‌وه‌ گه‌را، گه‌را تا بیرکی نه‌فره‌ت لیکراهی دۆزیه‌وه‌.

هات هه‌موو رۆژانی هه‌ینی خه‌لکه‌که‌ی کۆ ده‌کرده‌وه‌و لێی ده‌پرسین: من خۆم بوم به‌ پاشا، یا خوا کردمی به‌ پاشا؟

وتیشی: هه‌رچی وه‌لامی ئه‌ری نه‌بوو، سه‌ری هه‌له‌ده‌کیشم. هه‌رچیش وه‌لامی زانی ده‌یبه‌خشم.

هه‌ینی یه‌که‌م له‌ جوان ناویکی پرسی، خۆم بوم به‌ پاشا، یا خوا کردمی به‌ پاشا؟

چونکه‌ ناوی خوا لای پاشاکان هه‌میشه‌ وێردی سه‌ر زمان بوو، جوان ناوه‌که‌ یه‌کسه‌ر بێ یه‌کوو دوو ووتی: خوا.

پاشا فه‌رمانیدا: له‌ سه‌ری دهن.

هه‌ینی ئاینده‌ پاشا هیما‌ی کرد بۆ ژیلوان ناوی و پرسیاره‌که‌ی دوباره‌ کرده‌وه‌: خۆم بوم به‌ پاشا، یا خوا کردمی به‌ پاشا؟

ژیلوان ناوه‌که‌، چونکه‌ گوێی له‌ جوان ناوه‌که‌ بوو، وه‌لامی راست نه‌بوو، له‌ سه‌ریشی درا، بێ یه‌کوو دوو ووتی: خۆت بووی خاوه‌ن شکۆ خۆت بووی به‌ پاشا.

پاشا فه‌رمانیدا: له‌ سه‌ری دهن.

هه‌ینی پاش هه‌ینی خه‌لکه‌که‌ توپه‌و توپه‌تر ده‌بون، چاره‌شیان نه‌بوو، چ بکه‌ن له‌ گه‌ل ده‌سه‌لاتی پاشا!؟

کار گه‌شته‌ ئاستی پرانی خه‌لک که‌سیک یان پرتریان بوه‌ قوربانی بیری بۆگه‌نی پاشا.

خه‌لکه‌که‌ به‌ ناچاری رێگه‌ی نه‌هاتیان هه‌لبژاردو رویان کرده‌ چیاو وولاتیان بۆ پاشا به‌ جیهێتا.

پاشا وه‌ک نه‌ بای دیبێ نا باران، له‌ راو شکاری خۆی نه‌که‌وت، پاش چهندانی به‌خۆیوو داروده‌سته‌که‌ی رویان کرده‌ چیا، بۆراو شکار. یه‌کیک له‌ تانجیه‌کانی پاشا دوا‌ی مامزیک که‌وت، مامزه‌که‌ش بۆ رزگاری گیانی تا تینی بوو تاوی دهدا، تا نه‌بیته‌ قاورمه‌ی پاشا.

مامزی به‌سته‌ زمانیش له‌ تاودا خۆیکرد به‌ناو گه‌له‌مه‌ریکی خه‌لکه‌ راکردوه‌که‌دا، تا له‌ ده‌ست تانجی پاشا رزگاری بێ.

شوانی گه‌له‌ مه‌ره‌که‌ تانجیه‌که‌ی ناسیه‌وه‌و تا توانای بوو که‌ورگیکی کیشا به‌ قووله‌ قاپه‌ی تانجیه‌که‌ی پاشادا.

تانجیاکه‌ی پاشا به‌ قوزه‌قوز گه‌رايه‌وه‌ لای پاسه‌وانه‌کانی پاشا.

پاسه‌واناکان له‌ ترسی درنده‌یی پاشا، به‌ جیگه‌ی گه‌رانه‌وه‌ی تانجیه‌که‌دا رۆشتن، تا شواناکیان دی.

هۆی هۆ شوانه، تانجیهکت نه دیوه لهو ناوه؟

- به لای تانجهکم دی، ناسیمهوه که تانجی پاشایه، ههتا توانام بوو، بهردیکی خۆشدهستم کیشا به قولله قاپهیدا، باوه دهکهم قاجیم شکاندا!

+ شوانه ی نهگهت ئیمه دهیئت بتهین بۆ لای پاشا، بهلام لای پاشا مه لای من قاجی تانجیهکهم شکاندا. چوونکه پاشا سهرت دهکا.

* هۆ شوانه، تۆ تانجیهکهی من دهناسیهوه؟

- ئه ری، مه زنی مه!

* تۆ تانجیهکهی منی دی؟

به لای گهورم. زانیم تانجی تۆیه، بۆیه کوچیکم کیشا به قولله قاپهیدا، وایزانه قاجیم شکاندا!

* زانیشت تانجی منه، بۆیه قاجیت شکاندا؟

* سهیره!

چه ند چاو قایمی!

* من ده بی سهرت هه لکه نمشوانه، به لام چونکه هیئده چاو قایمی، مه رجی له دار نه دانت وه لامی پرسه کهم بی، ئه گهر زانیت.

- به لای گهورم، زانیم، بۆیه قائم پکاندا!

* بلای شوانه: من خۆم بوم به پاشا یا خوا کردمی به پاشا؟

هه رچه ند من تانجیهکهی خۆم زۆر خۆش دهوی، به لام ئه گهر وه لامت زانی ده تبه خشم.

- پاشا نه خۆت بوی به پاشا نه خوا کردتی به پاشا!

* نه خۆم بوم به پاشا نه خوا کردمی، ئه ی کیکردمی به پاشا شوانه؟

- ئیمه تۆمان کرد به پاشا پاشا، ئیمه نه بین تۆش نابی به پاشا.

* ده مخۆش شوانه، برۆ خه لکه کهش بانگبکهره وه، ده یان به خشم به ووشیار یوو زرنگی تۆ.

- ئیمه هیچ گونا هیکمان نه کردوه پاشا تا بمان به خشی!

* شوانه: ده مد ریژی مه که، برۆ خه لکه که باننگکهره وه!

هیشتا مامه سو فی خاوه ن بر یاره.

تیبینی: ئه م کورته چیرۆکه ی چیخۆفم له نامه ی مه ردوم به هاری ۱۹۷۹ بئاو کرده وه.

(جا نازانه که ی لاسای ئه و شوانه ده که ی نه وه، نوسه ر)

<http://quran9.tripod.Com>

تیبینی کوردستان نیت:

ئه م نووسینه ده ربینی بیرو بچونی خاوه نه که یه تی، کوردستان نیت له ناوه پۆکه که ی به رپرسیار نییه.